

## ВИХОВНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ У РОЗУМІННІ ПОВНОЦІННОГО ЗНАЧЕННЯ КОЛЬОРУ ПІД ЧАС ВОЄННОГО ЛИХОЛІТТЯ

Ільницька Л.В.

канд. наук, спеціаліст за програмою  
«Освітній процес в умовах воєнного стану в Україні»  
*м. Київ, Україна*

Неспокій воєнного часу позначений на різноманітних сферах плинного життя. Проте, саме постійність є виховним виміром засадничого акумулювання розстановки внутрішніх сил. Окрім, морально-вольових факторів, які ще треба особистіно налаштовувати, також потрібно враховувати виховний вплив зовнішніх комунікативних елементів невербальної специфіки. Згідно із цим твердженням, фіксація на утриманні колірного спрямування розкриває малопомітні тривкі неусвідомлення прожиття одномоментного емоційного періоду загрозливості та небезпеки. Волонтерська робота з групою вимушено переселених осіб із зони бойових дій була здебільшого направлена на організацію первинної допомоги, але також дозволила побіжно відшліфовувати власну "комунікативну методику по формуванню розуміння корисного виведення значень повноцінного кольору" із тіні звичного вибіркового сприйняття різнорідних колірних коефіцієнтів, що може бути корисною і для проведення заходів з приводу цивільного захисту населення.

Первинні спостереження за наданням допомоги у зоні скоєного ураження ворожої балістичної ракети в одному зі столичних районів у березні 2022-го року оприлюднили характерне, навіть ресурсне значення кольору, адже обраний стандартний колір рятувальних служб, ніби відбирав увагу від кількості жертв і пролиття людської живильної кров'яної енергії. Наразі варто підкреслити, що специфічність градації червоного маркеру при виведенні сигнальності у кожному разі різниться від закріпленого та завченого ставлення до розуміння червоної площини у святковому взаємозв'язку із трояндовою радісною чуттєвістю. Отже, продумана західна традиція камуфляжно-завуальованого перенесення тягара болю візуально полегшує первинне сприйняття нереальної трагедії. Непомітно, але влучність затемнених багрянисто-червоних обладунків невідкладної допомоги тоді якісно та повноцінно організовувала простір безпеки. Як видно із наведеної ситуації, візуальний ряд вірно заданого повноцінного кольору відіграє значну роль у перенесенні точкової емоційно вразливої хвилі, наприклад у місцях, де вгамувати бурхливу масову реакцію при щільній забудові буде важко, навіть завдяки психологічно вірно підібраним добрим словам. Тобто, в рамках цього дослідження, можливо припустити, що повноцінний колір – це не обов'язково еталонний колір однопланового розрізнення. Зрештою, пересічне розуміння кольору завжди спирається на типовість не тільки обрання серед одноманітної кількості кольорів, а й на подібність у твердженнях щодо, ніби безпомилкового самопояснення у наданні власних колірних характеристик. Мова йде про те, що здебільшого за однозначним використанням кольорів – зовнішньою інформацією – завжди присутній неоднозначний внутрішній супровід – це і викликає непорозуміння під час неумовленого нагромадження дещо емоційних сенсів при перфектній пафосній метафористиці для воєнного змісту.

Повноцінність колірного вибору інколи сприймається, як загальне

оприлюднення із стандартизованого набору вмотивовано запрограмованих кольорів, наприклад в інфографічному наборі зручної для масового використання базової комплектації. Така пропозиційна мотивація вибору розрахована на швидкісний результат без ускладнення над специфікою співпадаючої органічності. Яскравим підтвердженням цьому твердженню можна знайти у чудовому тексті Б. Романцової, в якому дивовижно представлений практично весь спектр кольорів у ситуативному, але й у відповідальному пошуку виведення внутрішньої динаміки ментального вибору на функціональній площині актуальності: «документи яскріють зеленим (добре), червоним (переписати), і жовтим (сумніваюся)» [1]. Отже, намагання знайти у конкретних, вибірково запропонованих службових кольорах, повноцінність колірного сенсу виглядає неоднозначно, що і необумовлено підсумовується авторкою заключною тезою: «Чому ми постійно маємо обирати?» Якщо розширено поглянути на це запитання з педагогічної точки зору, то чи попередньо навчили певний пласт аудиторії робити не просто вибір, а повноцінний самостійний вибір ще й з комунікативним розкриттям власного голосу, наприклад через колір? Це важливо, адже більшість хронічних помилок пов'язаних із недоусвідомленим сприйняттям при вербальному розкритті місце знаходження того чи іншого кольору пролонгуються саме таким нехитрим ставленням до поверхневого розкриття повноцінного бачення.

В даному разі, існує можливість придивитися до запропонованого осмислення вибору жовтого кольору – неймовірно позитивного, сонячного та радісного через представлений сумнів, якого не мало би бути при окресленій самодостатності внутрішніх природних якостей цього гармонійно теплого кольору. Тоді звідки ж у жовтому віднайшовся сумнів? Комунікативна парність кольорів завжди демонструє повну картину підсвідомого вибору – домінанті жовтого завжди відповідає активна протидія фіолетового. Меланхолійний сумнів – це те, що не дозволяє розкритися повноцінній внутрішній радості. При обранні одного кольору завжди існує тінь іншого – прихованого та первинно небаченого. Між фіолетовим і жовтим знаходиться велика амплітуда відчуттів, яка ускладнює вибір. Висока емоційна активність жовтого кольору не може постійно знаходитися на вершині тріадного значення – рівновага повноцінного вибору здійснюється за межами визначеної типової гармонії. Тому, якщо тендітність життєрадісності жовтої енергії така тривка, то чи зрозумілим є те, що психологічно пригніченому фіолетово-бузковому стану припадає комунікативно розкривати приховане єство акцентної думки жовтої осяйності?

До запропонованого аналізу варто додати експериментальним чином сформоване власне виховне підґрунтя до тієї можливості, як влучно обирають колір люди, які пройшли крізь маріупольську вогненність. У жодному разі мені на очі не трапився стан сумніву або коливання з приводу патріотичного налаштування повноцінного бачення. Прикметно, що швидкість оцінки не розкривала раптову складність наболілого вибору. Людська стражденна надірваність не була занадто вимогливою чи боязкою від емоційного подразнення. Такий стан органічної усвідомленості налаштування на відкриту суголосність кольору і душевних хвилювань змушував спостерігати за конструктивним співпадінням синхронності внутрішнього переживання з озвученим у кольорі наполегливим виведенням відчуттів. Якщо із жовто-блакитним повноцінно цілісним баченням, ментальна складова якого є зрозумілою, то вибір коричневого кольору, як природнього кольору землі – це вже завдання для дослідного обґрунтування. Первинно прочитується парність зеленого та червоного, але ж цю колірну перехресність однозначно загальним спільним коренем не розкрити при дивовижних значеннях червоного

кольору. Проте, варто навести багатозначність літературної думки від О. Токарчук у виданні «Bizarre stories», у якому саме завдяки колірному баченню цікаво представлено зміст подальшої історичної конфігурації: «жеребкуванням Достойніших була брама, тоді дні ставали коричневими, здавалося, що час іржавіє і піддається вічній дії корозії, яка виборює єдність матерії і розподіляє її на елементи». Знайомство із вказаним текстом відбулося у 2020-му р., а у 2022-му р. саме цей, заздалегідь виписаний уривок, набрав ваги для встановлення порозуміння із проблематикою травмованого виживання у випадках нажаханого досвідного рівня занепокоєння. Наразі сучасне жіноче літературне клонуванням зі спробою додати до брами будь-які перепони підказує, як до брами чи до потрібного кольору потрібно зрозуміло віднайти єдино можливий ключ, а можливо і не потрібно його шукати, якщо брама відкрита.

Разом з тим, в цій частині дослідження, важливо звернути увагу на прекрасно сформульовану тезу шанованою Л. Гриневич щодо центрального сенсу кордоцентризму Г. Сковороди: «...основоположник "філософії серця", що під поняттям серця передбачає людський розум та душу» [2, с. 101]. Відтак, насамперед повноцінність кожного вибору залежить від згоди, внутрішнього балансу, знову ж таки, розуму та душі. До цього очевидного та призабутого здійснення добрих намірів серця слід доповнити контекстним до цієї науково-педагогічної проблематики принаймні влучним літературним описом видатного К. Москальця: «перебираю спогади, мов чорні кульки розарію. Не знаю, на якому спинитися, де взяти критерій, що дозволить віддати перевагу саме цій картині пам'яті, намальованій винятково чорними фарбами, чорним на чорному» [1]. Мовчазний чорний колір відрізняється постійною суворістю – на перший погляд, ця обрана літературна аналогія ускладнює завершення представленої спроби глибинного розпізнавання однорідної в одноколірності немічності війни. Відтак, постійна чорна безперервність, на яку звернув увагу видатний К. Малевич, насамперед обнуляє відчуття в одночасному початку і закінченні, тому це умовна герметична модель думки абсолютно самодостатня навіть зовнішньо. Хоча, повною назвою твору залишається «Чорний квадрат на білому тлі», це не відкидає стереотипного бачення, яке вважається повноцінним. Слід нагадати, що у доробку К. Малевича лише декілька творів у доісторичній проекції трьох-колірності. Класний твір «Супрематизм» здійснює приблизно, бо застосовано не класичний колір, як червоний хрест на тлі чорної кулі – ситуація мішені. Використання цього шедевра теж гарно проявляє приховані модуляції при супроводі вірно підібраної колірної комунікативної практики з потерпілими, що зазнали емоційного підриву у зоні бойової активності. Еталонний колір – це постійна природа комунікативної потреби кожної людини, до певної міри, на індивідуальному ритмі, це співзвучно із закладеним внутрішнім компасом. Отже, К. Малевич вдало змінює повноцінну подачу червоного кольору задля відходу від зрозумілого та очевидного колірного балансу. Отже, що ж такого є в червоному кольорі, щоб так було потрібно переопрацювати просте для глядачів явище. Для цього слід вдумливо звернутися до дивовижного тексту С. Поваляєвої [1], в якому повноцінна реалізація жіночої чуттєвості наповнена унікальними відповідями, в тому числі і колірними. Колір готовності, активних материнських почуттів, переповненого осмислення центральної мети життя, не ілюзорного далекого буття, а близького сполучення – саме так в цій колірній широті літературно виглядає палкий зміст життєствердного червоного кольору. Чудовий приклад співвіднесення внутрішнього відчуття кольору і музики – потужна згадка про гарячість Red Hot Chili Peppers акомпанує досить кульмінаційно душевному жертовно-героїчному відлунню

авторки у ракурсі наведеної цитати з приводу обрання свого дороговказу саме серцем. Ще одним гарним прикладом задля розкриття активної енергетики щасливої людської сутності є досить повчальною для мого досвіду думка М. Барчук: «щодня бачу як сонце... встає й сідає..., малюючи червоні геометричні фігури» [3]. Такий приклад відчуття ранкової сонячної посмішки крізь червоне джерело повноцінного бачення додає енергії та сили, але це і відчутти, і побачити під силу не кожному. Отже, це дорогоцінні приклади відтворення і передачі запального настрою іншим. У наведеному переліку значень червоного кольору не було наведено загальноприйнятого любовного присмаку, але ж це так просто. Тобто, що такого є в червоному кольорі, що він не тільки наповнює людину, але й активно переповнює для посилення оточуючих своєю повноцінністю та привабливістю. Якщо поглянути на стародавні ікони великомученицької тріади, у якій любов знаходиться на останньому місці, а на зображенні знаходиться всередині глибокого змісту, то нікого не має дивувати не червоний, а небесний одяг центрального іконічного образу. Цей небесний колір є настільки блакитним, наскільки і зірка Давида із вказаними трикутниками. Тоді, що позначає червоний колір? – Віковічну надію, яку обіймає любов. При цьому Софійна мудрість позначена затемнено зеленим кольором, який знаходиться у гармонійній парі із вірою. Проте на інших канонічних варіантах цих образів-чеснот проявляється більш цікаве колірне знамення – чорно-зелений ґатунок зеленого знаходиться в тандемі із червоним, як любов із мудрістю. «Бруд і Мудрість» – винайшла творчу формула одна з найвидатніших співачок сучасності – Мадонна. Втім, захоплення від неперевершеної темпераментності Є. Гудзя знайшло свою реалізацію. Навряд чи активне групове коментування повноцінно не пережитого кольорознавчого знання минулого року, особливо через запропоновану символіку, спиралося на винайдення мудрості. Відтак, прямий підхід до кольору, навіть у тріадному зображенні завжди промовчить перед необумовленими для повноцінного усвідомлення невербальними зразками, якщо не вічністю, то історією, як наприклад творчість Р. Кента, який додав одним із перших емоційності червоного до чорно-білої поліграфії, коли ще тільки віднаходилися типографські фарби.

Таким чином, "бруд і мудрість" крокують одночасно з кольорами абсолютно нерозривно, але в життєвих ситуаціях це завжди проступає у моральному виборі повноцінного бачення. Вигляд сучасних фронтовиків з прилипнутим земляним шаром повноцінного досвідного бачення ризику, що затуляє навіть піксельний малюнок – хіба це не про іржаву браму пережитих кольорів у любові, адже парність зеленого і червоного буквально влучно випромінюється наочним, вище зазначеним, коричневим розумінням повноцінності від О. Токарчук. Якщо цей приклад є достатньо зрозумілим, тоді як винайти пояснення для щасливого виплескування емоційно жвавої повноцінності, але у незрозумілих кольорах, як це представила у публікації від 15.03.2023 р. відома широкому загалу поціновувачів М. Савка на сторінках власного блогу: "виставка вирувала кольорами книжок та дивовижно красивих стендів. Ми відразу зрозуміли, що це любов назавжди", але ж книжка – це про мудрість, а не про колір та й про який характерний вимір колірності тут наголошено якщо не названо жодного з кольорів. Ще про один хронологічно одночасний з попередньою цитатою випадок ставлення до повноцінного бачення слід обговорити в методичному контексті подальшої модуляції перевіреного життям виховного шляху. Мова йде про проєкт "Слова і кулі" та участь К. Міхаліциної із представленим 15.03.2023 р. цікавим інтерв'ю. Напевно також варто наголосити, що про колір у публікації мова не заходить, проте прекрасно додаються деякі репліки до затяжного сюжету із дивними людьми, але із вдячними повідомленнями до

головного редактора цього ж фахового наукового журналу, де була щойно надрукована стаття з кольорознавства та з якої і була взята унікальна цитата про Г. Сковороду. Хіба не аргументовано виглядають слова К. Міхаліциної стосовно проблематичної важкості здійснення повноцінного вибору: "чесно кажучи, мені зараз легше писати, слухати, читати про інших... нотую багато історій жінок-волонтерок або просто жінок". Якщо хтось думає, що висновок буде прямолінійним, то глибоко помиляється, бо вибір не забруднитися є завжди, то чому б не взяти приклад з видатних яскравих творчих жінок повноцінно реалізованих, навіть у влучному виборі кольору – С. Поваляєвої та М. Барчук. З виховної точки зору, що заважає будь-якій людині у будь-якій ситуації залишатися з почуттями гідності, і чому людина, яка втрачає все окрім життя прагне до чогось важливого, легко сприймає чуже горе, як своє? Продовжую цитувати корисне для мене інтерв'ю К. Міхаліциної: "Що ж Вам дається зараз найважче? – Бачити себе, піклуватися про себе... І радість дається важко. Тобто ніяк. Буває пекуче щастя, огром любові... радість – ні". Чому ж у щасливої матері з одночасним творчим самовираженням, із відрядженнями і виступами та з подружньою любов'ю на почуття радості впроваджена заборона, а хіба у підслуханих "просто жінок" з можливими втратами цієї на вимогу буквальної радості саме під час війни чомусь більше? Здавалось би кожна мати спроможна зрозуміти іншу, але ж хочеться іншого і несамовито, і негайно щось завіршувати. Хто ж виховував ставлення до радості, як до свята, а не до праці над собою і над своїми почуттями? Саме в даному разі, в плані розуміння кольору, слід навести давно відому психологічну пораду для жінок, які несподівано втратили близьку людину – не одягатися у чорне, то якщо хтось думає, що червоне, то про легке розуміння радості, то відчуйте крикливі наголоси Red Hot Chili Peppers і уважно перечитайте поезію С. Поваляєвої. Вже у цьому випадку привертає увагу надсильна ситуація червоно-чорного тандему.

Зрештою, у продемонстрованих варіантах вказана реалізація парних колірних співпадінь: жовтого та фіолетового, червоного та зеленого, коли один колір доповнює інший не тільки за допомогою зовнішніх впізнаваних наголосів, але й підказками до мотиваційного обрання власних пріоритетів. Таке пояснення виховної ролі кольору перевіряє завісу над тими ментальними малопомітними завадами, що оточують повноцінне бачення, яке П. Залмаєв називає "Війна. Від чорно-білої до повноколірної" [1]. Це несподівано чудова назва для обґрунтування важливості ставлення до повноцінного розуміння кольору з особливим виведенням самопізнання власного серця в обранні певного кольору.

Отже, безвідносно до творчих думок поетів, адже існує в історії випадок накреслення значення кольору Й. Гете, який детально і не вивчається, адже деякі тлумачення контроверсійні, відтак, чому у деяких людей любов не викликає радості? Простіше кажучи, який справжній колір любові? На превеликий подив – помаранчевий – колір радості та впевненості, а ще рекламної діяльності, де харчова продукція вмотивовано закликає доторкнутися, тобто їсти треба, а не з'їдати когось. Психологічно доведено, що смак життя і радість життя досить невід'ємно взаємопов'язані. Можливо так станеться, що колір, як м'яка сила, допоможе вчасно пригадати прості та приємні моменти і таке потрібне для маленьких діток покращення апетиту, яке рекомендують кожним мамам, стосується більшості психологічно обтяжених війною людей, пов'язувати процес харчування із елементами сервірування, у якій присутній помаранчевий колір. Зрештою, посвячені у буддійські таїнства служителі теж ритуально одягнуті у драпування з таким радісним кольором – хіба ж це не про священну мудрість, а також про любов та радість. Разом з тим, для кожної людини є свій відбиток помаранчевого – для когось

стануть у нагоді збільшене додавання автономного лідерського червоного, а для когось у пріоритеті буде сонячність жовтого кольору – вибір поєднання різноманітний. Хоча на практиці, методично вірним є представлення власного прикладу. Наприклад, варто познайомитися з "тиціановим кольором" – доторкнутися до великої традиції доби Відродження. Відомо, що, так би мовити, іменний колір – це рідкість, але чи доводилось у колишніх мирних хвилинах, хоча би випадково, розглядати видатне відоме полотно Тиціана "Любов земна та небесна"? Вочевидь, видатному італійському майстрові було відомо чим бруд відрізняється від мудрості, бо "тиціановий колір" саме переноситься з цього полотна до усвідомлення врівноваженої концентрації не над символікою, а над буттям повноцінного бачення, яке ідентичне роздумам Г. Сковороди над "філософією серця". Отже, як виховувати в собі хоча би це прагнення до радісного польоту повноцінних відчуттів. Первинний стан ранкової невимушеної свіжості ще не розплющених очей має заповнити уяву і продовжити релаксаційні відчуття комфортного звернення до власної підсвідомості. Як добре Ви себе знаєте? Задаємо це питання з одночасним перенесенням у потік помаранчевого, золотистого, тиціанового набору кольорів. Ми шукаємо посмішку, а разом з нею і втрачену силу, щоб спрямувати самого себе до радості, а у кожного ця радість буде своя. При цьому не бійтеся відчутти те, що заважає – напругу, яка накопичилась, у кожного своя проблемна основа для виведення напруги, кодифікуйте цей стан – можливо це втома від стійкості, соціальних ролей та обов'язків, у когось це буде недооціненість від на перший погляд зайвого ентузіазму. Слід додати, що почуття запламованої совісті з доброзичливим помаранчевим кольором не співвідносяться – це вже історія катарсису та тягаря, а не психологічного налаштування на якісне оновлення життя та окремо слід вказати на потрібне виконання розстановок, які обов'язково під час цієї практики слід провести досить серйозно. Також не слід боятися емоційного переливу, який буде дуже помітний, але й підкаже, як треба виводити та розвивати власну повноцінну сердечну колірну влучність. Цей авторський підхід є реалізованим підсумком власної волонтерсько-педагогічної діяльності під час першого року незламності.

### Список використаних джерел:

1. (2022) Онлайн-антологія «Воєнний стан». URL: <http://www.meridiancz.com/blog/category/esei-pri-viynu>.
2. Гриневич Л. (2022) Концептуальні ідеї реформи «Нова українська школа» у світлі української педагогічної думки. Український педагогічний журнал, (4), 98–111 с.
3. (2023) Барчук М. Моя скляна різдвяна куля. URL: <http://theukrainians.org/moia-skliana-rizdviana>.